

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Ξενοφώντας Έλληνικά (Βιβλίο Β΄, Κεφ. 1, 23-26)

ΚΕΙΜΕΝΟ

{23 -24} Οί δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνισχόντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὀψὲ ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς. Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅ τι ποιῶσι ἀποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. Καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὐταὶ ἦκον. Ταῦτα δὲ ἐποίει τέτταρας ἡμέρας. Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

{25 – 26} Ἀλκιβιάδης δὲ κατιδὼν ἐκ τῶν τειχῶν τοὺς μὲν Ἀθηναίους ἐν αἰγιαλῷ ὀρμοῦντας καὶ πρὸς οὐδεμιᾶ πόλει, τὰ δ' ἐπιτήδεια ἐκ Σηστοῦ μετιόντας πεντεκαίδεκα σταδίους ἀπὸ τῶν νεῶν, τοὺς δὲ πολεμίους ἐν λιμένι καὶ πρὸς πόλει ἔχοντας πάντα, οὐκ ἐν καλῷ ἔφη αὐτοὺς ὀρμεῖν, ἀλλὰ μεθορμίσει εἰς Σηστόν παρήγει πρὸς τε λιμένα καὶ πρὸς πόλιν ὅ οὐ ὄντες ναυμαχήσετε, ἔφη, ὅταν βούλησθε. Οἱ δὲ στρατηγοί, μάλιστα δὲ Τυδεὺς καὶ Μένανδρος, ἀπιέναι αὐτὸν ἐκέλευσαν ἑαυτοὶ γὰρ νῦν στρατηγεῖν, οὐκ ἐκείνον. Καὶ ὁ μὲν ὄψετο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το νόημα του αποσπάσματος : «Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν... πρὸς τε λιμένα καὶ πρὸς πόλιν».
(30 μονάδες)
2. Να χαρακτηρίσετε σε μια παράγραφο τον ηγέτη των Λακεδαιμονίων, Λύσανδρο, με βάση τις ενέργειες του, ὅπως καταγράφονται στην παράγραφο 24.
(15 μονάδες)
3. Να αναφερθεῖτε στα αίτια που οδήγησαν στη συντριβή του αθηναϊκού στόλου, ὅπως αποτυπώνονται στο παραπάνω απόσπασμα ἀπὸ τον Ξενοφόντα.
(15 μονάδες)
4. Να γράψετε τον τύπο που ζητεῖται για κάθε μια ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις :
α. τῶν νεῶν : δοτική ενικού / αιτιατική πληθυντικού
τῷ λιμένι : ονομαστική ενικού / δοτική πληθυντικού
τῇ πόλει : κλητική ενικού/ αιτιατική πληθυντικού
οἱ στρατηγοί : αιτιατική ενικού / δοτική πληθυντικού

(8 μονάδες)

β. παρετάξαντο: γ' πληθυντικό οριστικής παρατατικού
ἀπέπλευσαν: β' ενικό οριστικής ενεστώτα
ἐκέλευσεν : γ' ενικό υποτακτικής ενεστώτα / α' ενικό ευκτικής αορίστου
βούλησθε : γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα στην φωνή που βρίσκεται
ἔχοντας : β' ενικό οριστικής αορίστου β'
ἦν : γ' ενικό οριστικής μέλλοντα
ιδόντας : β' ενικό προστακτικής αορίστου β' στην ενεργητική φωνή

(7 μονάδες)

5. α. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω όροι: **τοῖς Ἀθηναίοις, ὄρμειν, αὐτούς, οἱ στρατηγοί, ἀπιέναι.**

(5 μονάδες)

β. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες :

α) **ἐπὶ τῷ λιμένι :** εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου

β) **ἔπεσθαι :** τελικό απαρέφατο ως υποκείμενο στο ρήμα ἐκέλευσεν

γ) **κατιδών :** αιτιολογική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος

δ) **τὰ ἐπιτήδεια :** αντικείμενο στην μετοχή μετιόντας

ε) **ὄρμουντας :** χρονική μετοχή συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος

(10 μονάδες)

6. α. **ἀποπλεῖν :** να γράψετε 5 ομόρριζα απλά ή σύνθετα της νέας ελληνικής.

(5 μονάδες)

β. Να βρείτε με ποια λέξη του κειμένου σχετίζονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις:

πολίτης, ναυτικός, ὄραση, κατοχή, αγγελία.

(5 μονάδες)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

Ξενοφώντας Ἑλληνικά (Βιβλίο Β', Κεφ. 1, 30-32)

ΚΕΙΜΕΝΟ

{30} Λύσανδρος δὲ τὰς τε ναῦς καὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τὰλλα πάντα εἰς Λάμψακον ἀπήγαγεν, ἔλαβε δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν ἄλλους τε καὶ Φιλοκλέα καὶ Ἀδείμαντον. Ἦν δ' ἡμέρα ταῦτα κατειργάσατο, ἔπεμψε Θεόπομπον τὸν Μιλήσιον ληστήν εἰς Λακεδαίμονα, ἀπαγγελοῦντα τὰ γεγονότα, ὃς ἀφικόμενος τριταῖος ἀπήγγειλε.

{31} Μετὰ δὲ ταῦτα Λύσανδρος ἀθροίσας τοὺς συμμάχους ἐκέλευσε βουλευέσθαι περὶ τῶν αἰχμαλώτων. Ἐνταῦθα δὴ κατηγορίαι ἐγίνοντο πολλαὶ τῶν Ἀθηναίων, ἃ τε ἤδη παρενενομήκεσαν καὶ ἃ ἐψηφισμένοι ἦσαν ποιεῖν, εἰ κρατήσειαν τῇ ναυμαχίᾳ, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἀποκόπτειν τῶν ζωρηθέντων πάντων, καὶ ὅτι λαβόντες δύο τριήρεις, Κορινθίαν καὶ Ἀνδριάν, τοὺς ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πάντας κατακρημνίσειαν.

{32} Φιλοκλῆς δ' ἦν στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, ὃς τούτους διέφθειρεν. Ἐλέγετο δὲ καὶ ἄλλα πολλά, καὶ ἔδοξεν ἀποκτεῖναι τῶν αἰχμαλώτων ὅσοι ἦσαν Ἀθηναῖοι πλὴν Ἀδειμάντου, ὅτι μόνος ἀπελάβετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ περὶ τῆς ἀποτομῆς τῶν χειρῶν ψηφίσματος· ἠτιάθη μέντοι ὑπὸ τινων προδοῦναι τὰς ναῦς. Λύσανδρος δὲ Φιλοκλέα πρῶτον ἐρωτήσας, ὃς τοὺς Ἀνδρίου καὶ Κορινθίους κατεκρημνισε, τί εἶη ἄξιος παθεῖν ἀρξάμενος εἰς Ἑλληνας παρανομεῖν, ἀπέσφαξεν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε το νόημα του κειμένου: «Λύσανδρος δὲ τὰς τε ναῦς... βουλευέσθαι περὶ τῶν αἰχμαλώτων».

(Μονάδες 30)

2. Πῶς χαρακτηρίζετε την ἀπόφαση των συμμάχων των Πελοποννησίων για την τύχη των Ἀθηναίων αἰχμαλώτων;

(Μονάδες 15)

3. Γιατί επιφυλάχθηκε ἀπὸ τους Σπαρτιάτες διαφορετικὴ ἀντιμετώπιση στον Ἀδείμαντο;

(Μονάδες 15)

4. Να κλιθούν τα παρακάτω ουσιαστικά στις πλάγιες πτώσεις και στους δύο αριθμούς:
τὰς ναῦς, τῶν αἰχμαλώτων, κατηγορίαί, τὰ γεγονότα, χεῖρα.

(Μονάδες 10)

5. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των παρακάτω ρηματικών τύπων: **ἔλαβε, ἔπεμψε, ἐκέλευσε, ἐψηφισμένοι ἦσαν, ποιεῖν.**

(Μονάδες 10)

6. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους: **εἰς Λάμψακον, Θεόπομπον, ληστήν, ἀπαγγελοῦντα, βουλευέσθαι.**

(Μονάδες 10)

7. α) Για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις να γράψετε δύο ομόρριζα της νέας ελληνικής, απλά ή σύνθετα: **ἀπήγαγεν, ἀπήγγειλε, βουλευέσθαι, ἐγίγνοντο, προδοῦναι.**

(Μονάδες 5)

β) Να βρείτε με ποια λέξη του κειμένου σχετίζονται ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις: **λήψη, ἀθροισμα, επικράτηση, αρχικός, ανομία.**

(Μονάδες 5)